

ÇOCUK İHMAL VE İSTİSMARI

Veli Bilgilendirme Broşürü

İhmal ve istismar;

- Çocuğun gelişimini zedeleyen
- Anne/baba/bakım verici ya da herhangi bir yetişkin tarafından yapılan
- Toplumsal ahlak kuralları tarafından yanlış olduğu kabul edilmiş olan eylem ya da eylemsizliklerdir.

Çocuğa kötü muamele dünyanın her yerinde görülen çok ciddi bir sorundur ve kötü muamelenin tipi, cinsiyet, coğrafi bölge ve diğer faktörlere bağlı olarak değişmekle birlikte, %35'e kadar görüldüğü tahmin edilmektedir. (Gilbert ve ark., 2004)

Genel olarak, kurbanların % 78.5'inin daha önce ihmal deneyimi olduğu, en yaygın kötü muamele biçiminin ise kurbanların % 9.1'inin maruz kaldığı cinsel istismar olduğu açıklanmıştır.

Çocuk Hakları Sözleşmesi'nin 1. maddesine göre 18 yaşından küçük her insan çocuk sayılır.

Birleşmiş Milletler Çocuk Hakları Sözleşmesine göre her çocuk yaşama, gelişme, korunma ve katılım hakkına sahiptir.

Çocuk İstismarı ve İhmalinin Tanımı

Çocuğa Yönelik Kötü Muamele

- Çocukların ya da ergenlerin ana-babaları, onları bakıp gözetmek ve eğitmekle görevli bireyler, vasi gibi kişiler ya da yabancı kişiler tarafından yapılan
- Bedensel ve/ya psikolojik olarak sağlıklarına zarar veren
- Fiziksel, duygusal, cinsel ya da zihinsel gelişimlerini engelleyen tutum ve davranışlardır.

Çocuk İstismarcıları

Aile bireyleri ve çocuğun bakımından sorumlu olan kişiler
Arkadaşlar, akrabalar, yabancılar, çocukla ilişkisi olabilen görevliler
İşverenler ve diğer çocuklar olabilir.

Dünya Sağlık Örgütü tarafından 4 tip kötü muamele tanımlanmaktadır.

***Fiziksel İstismar**

***Cinsel İstismar**

***Duygusal İstismar**

***İhmal**

Fiziksel İstismar;

Çocuğa karşı; sağlığına, yaşamına, gelişimine veya onuruna zarar veren ya da zarar verebilme olasılığı yüksek, kasıtlı fiziksel güç kullanılmasıdır.

Cinsel İstismar;

Çocuğun tam olarak anlayamadığı, onay vermesinin mümkün olamayacağı, gelişimsel olarak hazır olmadığı ya da toplumun yasalarına, sosyal normlarına aykırı olacak şekilde bir cinsel etkinliğe dahil edilmesidir.

Duygusal İstismar;

Ebeveyn yada çocuğa bakan kişinin davranışları ya da sözleriyle çocuğun ruh sağlığını bozacak etkide bulunması ve çocuğun bu nedenle büyüme gelişme ve ruh sağlığı açısından genetik kapasitesine ulaşmasının engellenmesidir. Bu durum bir süreç içinde, pek çok defalar tekrarlanabileceği gibi, tek bir seferde de gerçekleşebilir.

İHMAL

Çocuğa bakmakla yükümlü kimselerin; Çocuğun beslenme, giyinme, barınma, eğitim, sağlık, diş sağlığı ve sevgi gibi temel gereksinimlerini karşılamada ihmal göstermesi.

Çocuğun beden ve ruh sağlığının veya bedensel, duygusal, sosyal ya da ahlaki gelişiminin engellenmesi.

Riskler 4 başlık altında incelenmektedir;

-İlişkisel

-Toplumsal

-Çevresel

-Kişisel

Anne-baba ya da bakım veren kişi ile ilişkili risk faktörleri;

- Genç ebeveyn, yalnız yaşayan ebeveyn
- Eğitim eksikliği (Çocuk gelişimi hakkında bilgisizlik, bilinçsizlik)
- Alkol ve/veya uyuşturucu kullanıyor olmak
- Çocukken istismara uğramış olmak
- Fiziksel veya psikiyatrik bir hastalık varlığı
- Dürtü ve öfke kontrolünün yetersizliği
- Toplumsal iletişim becerilerinin yetersizliği

İlişkisel risk faktörleri;

- Ebeveyn ve çocuk bağının kopuk olması ve bağın kurulamaması
- Çok çocuklu, katı disiplin uygulayan aileler
- Ekonomik sıkıntı, işsizlik, aile içi şiddet varlığı
- Sosyal destek sistemlerinin yetersizliği
- Evlilikteki veya yakın ilişkilerdeki sorunlar nedeniyle aile yapısının bozulması, bunun sonucunda çocukta veya erişkinde duygusal ve zihinsel sorunların ortaya çıkması
- Aile bireyleri arasındaki bağın zayıf olması, sözel ve psikolojik çatışmaların sık yaşanması

Toplumsal Risk Faktörleri;

- Çocuğu koruyan yasaların yetersizliği
- Çocuğa verilen değerin düşük olması
- Cinsel ayrımcılık ve toplumsal eşitsizlik
- Şiddetin kabul edilir olması, hoş görüyle karşılanması, organize şiddetin varlığı (savaş, terör, yüksek suç oranları)
- Pedofili
- Kontrolsüz internet
- Kültürel normlar

Çocuk istismarı ve ihmali farklı alanlardaki pek çok faktörün karmaşık etkileşiminin sonucu olarak ortaya çıkmaktadır.

Risk faktörü olarak kabul edilen durumlar hizmet ve müdahale için öncelik taşır.

Çocukla ilişkili risk faktörleri;

- İstenmeyen çocuklar ya da istenmeyen cinsiyette çocuklar, doğum anomaliler, mizaç vb. nedenlerle ailenin beklentilerini karşılayamayan çocuklar
- Zihinsel gerilik, erken doğum, kronik hastalık gibi nedenlerle sürekli bakım gerektiren çocuklar
- Engelli çocuklar
- Hiperaktivitesi, tehlikeli davranış sorunları olan çocuklar
- Üvey çocuklar
- Sık ve uzun süre ağlayan çocuklar

Çevresel risk faktörleri;

- Uygun beslenme, barınma ve bakım olanaklarının yetersizliği
- İşsizlik oranlarının yüksek, geçim sıkıntısının yaygın olması
- Uyuşturucu ticaretinin varlığı
- Çocuğun savunuculuğunu yapacak kurum ve yapıların yetersizliği
- Çocuk işçiliği konusunda denetleme ve rehabilitasyonun yetersizliği

KURTULUŞ İHSAN KÜÇÜKARSLAN ORTAOKULU

